

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД09-199/ 21.01.2021 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на втора степен на професионална квалификация за специалност **код 6210506** „Зайцевъдство“ от професия **код 621050** „Животновъд“ от професионално направление **код 621** „Растениевъдство и животновъдство“.

21.1.2021 г.

X

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
Министър на образованието и науката
Signed by: Krasimir Georgiev Valchev

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СПОО	Наименование
Професионално направление	621	РАСТЕНИЕВЪДСТВО И ЖИВОТНОВЪДСТВО
Професия	621050	ЖИВОТНОВЪД
Специалност	6210506	ЗАЙЦЕВЪДСТВО

Утвърдена със Заповед № РД09-199/ 21.01.2021 г.

София, 2021 г.

I. ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на **втора** степен на професионална квалификация по специалност код **6210506** „Зайцевъдство“, професия код **621050** „Животновъд“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на втора степен по изучаваната професия „Животновъд“, специалност „Зайцевъдство“.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Националната изпитна програма включва:

- за частта по теория на професията – осемнадесет изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема и указание за разработване на писмен тест по всяка изпитна тема;
- за частта по практика на професията - указание за съдържанието на индивидуалните задания;
- критериите за оценяване на резултатите от обучението;
- система за оценяване;
- препоръчителна литература.
- Приложения:
 - а. Примерен изпитен билет;
 - б. Примерно индивидуално задание;
 - в. Примерно указание за разработване на писмен тест.

Държавният изпит – част по теория на професията, се провежда като писмен изпит по една и съща изпитна тема за учениците и/или за обучаваните за дадено училище или обучаваща институция.

Училището/обучаващата институция въз основа на писмено заявено желание на обучаемите по чл. 3, ал. 11 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация може да организира провеждането на държавния изпит – част по теория на професията като писмен тест.

С изпитната тема или изпитния тест се проверява задължителното за усвояване и контрол учебно съдържание на равнища „Знание“, „Разбиране“ и „Приложение“, като броят и равнището на всяка задача се определят към критериите за оценка за всяка изпитна тема.

При избран от училището/обучаващата институция вариант на провеждане на изпита с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши обучаваният, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване - пълния отговор за който се получават максимален брой точки съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва:

1. Указание за работа, която включва:

- целта на теста - какви знания и умения се оценяват с него;
- представяне и описание на теста - брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с избран отговор) и начин на работа с тях;
- продължителност на работа с теста;
- начин на оценяване на резултатите от теста.

2. Методически указания за комисията по оценяване

Всеки член на комисията по оценяване получава тестовите задачи, еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

За оценката на писмена работа по изпитна тема комисията по оценяване на изпита – част по теория на професията, назначена със заповед на директора на

училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира определеният брой присъдени точки.

За оценката на писмения тест комисията използва еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

Чрез държавния изпит – част по практика на професията и специалността, се проверяват и оценяват професионалните умения и компетентности на обучаваните, отговарящи на **втора** степен на професионална квалификация. Изпитът се провежда по индивидуални задания и критерии за оценяване, изготвени от комисията за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита.

III. ИЗПИТНИ ТЕМИ

*Изпитна тема № 1: **БИОЛОГИЧНИ И СТОПАНСКИ ОСОБЕНОСТИ НА ЗАЙЦИТЕ.***

Произход и одомашняване на зайци. Биологични и стопански особености на зайците. Зоохигиенни изисквания към помещения за зайци. Профилактични мероприятия, провеждани в зайцеферма. Фактори на външната среда за възникване и развитие на болестите. Лемежни плугове - основни и спомагателни органи.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален брой точки
1. Посочва произхода и обяснява начина на одомашняване на зайци.	16
2. Обяснява биологичните и стопанските особености на зайците.	18
3. Посочва зоохигиенните изисквания към помещения за зайци.	16
4. Описва профилактичните мероприятия, които се провеждат във фермата и обяснява необходимостта от тях.	16
5. Описва факторите на външната среда, предпоставка за възникване и развитие на болести.	16
6. Описва предназначението, видовете и устройството на основните и спомагателните органи на лемежни плугове.	18
Общ брой точки:	100

*Изпитна тема № 2: **РАСТЕЖ, РАЗВИТИЕ И РАЗМНОЖАВАНЕ НА ЗАЙЦИ***

Особености при растежа на зайци и влияещи фактори. Индивидуално развитие на организмите (онтогенеза). Полова и стопанска зрялост при зайците. Последници от ранното заплождане при

зайкините. Хуманно отношение към зайците при отглеждане. Машины и съоръжения за обработка на зърнени фуражи и начини на работа.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки
1. Обяснява особеностите на растежа при зайците и посочва факторите, които влияят.	18
2. Обяснява индивидуалното развитие при зайци.	18
3. Посочва времето и описва признаците при настъпване на полова и стопанска зрялост при зайците. Посочва разликата между двете зрелости.	16
4. Посочва последиците от ранното заплождане при зайкините.	16
5. Обяснява хуманното отношение към зайците при отглеждането им.	16
6. Посочва видове машини и съоръжения за обработка на зърнени фуражи и обяснява начина им на действие.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 3: МЕТОДИ НА РАЗВЪЖДАНЕ В ЗАЙЦЕВЪДСТВОТО

Чистопородно развъждане – цел, развъждане по линии в зайцевъдството. Родствено съешаване (инбридинг). Кръстосване – видове кръстоски и цел. Отбор – същност и видове. Подбор – същност и видове. Пръскачки – видове, устройство и начин на действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	Максимален брой точки
1. Обяснява чистопородното развъждане, като посочва основната цел и описва развъждане по линии в зайцевъдството.	18
2. Обяснява същността на родственото съешаване (инбридинг) и посочва положителните и отрицателните страни при прилагането му.	18
3. Обяснява кръстосването, основната му цел и посочва видовете кръстоски.	16
4. Обяснява същността на отбора и описва видовете отбор.	16
5. Обяснява същността на подбора и описва видовете подбор.	16
6. Посочва видовете пръскачки и описва устройството и начина им на действие.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 4: ПОРОДА И ПОРОДООБРАЗУВАНЕ

Порода и породообразуване. Структура. Класификация на породите зайци. Незаразни болести по зайците. Видове тор и торене. Машини за прибиране на груби фуражи от полето до фермата.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Максимален брой точки
1. Дава определение за порода и посочва причините при породообразуване.	16
2. Посочва отделните градивни единици на породата .	18
3. Описва класификацията на породите зайци в зависимост от стопанските им качества.	18
4. Посочва незаразните болести по зайци, причините за възникването им и описва клиничните признаци на отделните незаразни болести.	16
5. Посочва видовете минералните торове използвани в растениевъдството и сроковете на торене.	16
6. Посочва машини за прибиране на груби фуражи от полето до фермата.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 5: ЕКСТЕРИОР, КОНСТИТУЦИЯ И КОНДИЦИЯ НА ЗАЙЦИ

Екстериор – определение и начини на преценяване. Екстериорни особености при различните продуктивни направления. Конституция – определение и конституционни типове. Кондиция – определение, видове и влияещи фактори. Едногодишни бобови фуражни култури – характеристика и значение. Машини и съоръжения за раздаване груби и сочни фуражи и начини на работа.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки
1. Дава определение за екстериор и посочва начини на преценяване.	18
2. Посочва екстериорни особености на различни продуктивни направления зайци.	18
3. Дава определение за конституция и посочва особеностите на отделните конституционни типове зайци.	16
4. Дава определение за кондиция, посочва видове и обяснява влияещите фактори.	16
5. Познава едногодишни бобови фуражни култури, прави характеристика и описва значението им.	16
6. Посочва използваните машини и съоръжения за раздаване на груби и сочни фуражи.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 6: ЗООХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЗАЙЦИ

Зоохигиенни изисквания при изграждане на зайцеферма – избор на мястото и материали за построяване. Изисквания към параметрите на микроклимата в помещенията. Осигуряване на хигиенна среда в помещенията. Изисквания за съхранение и почистване на тор в зайцефермите. Фактори на външната среда за възникване и развитие на болестите. Почвообработващи фрези – работни органи и действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6	Максимален брой точки
1. Описва зоохигиенните изисквания при изграждане на зайцеферма – избор на мястото и посочва основните материали за необходими за построяване.	18
2. Посочва изискванията към параметрите на микроклимата в помещенията и значението им.	18
3. Посочва изискванията за осигуряване на хигиенна среда в помещенията.	16
4. Посочва изискванията за съхранение на оборския тор в зайцефермата и посочва начините на почистване.	16
5. Посочва и обяснява значението на факторите на външната среда за възникването и развитието на болестите.	16
6. Посочва работните органи на почвообработващи фрези и начин на действие.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 7: ПОРОДИ ЗАЙЦИ ЗА МЕСО

Породи зайци за месо – представители, екстериор и стопански качества на породите. Фактори, влияещи върху месодайната продуктивност при зайците. Причинителите на основните заразни болести при животните – бактерии, вируси и гъби. Храносмилателна система при зайците - анатомично устройство и физиологични особености. Производство на люцерна – стопанско значение, грижи през вегетацията прибиране и съхраняване на люцерна. Машини за торене с минерални торове – устройство и действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	Максимален брой точки
1. Посочва породи зайци за месо и описва екстериора и стопански качества на породите.	18
2. Посочва и обяснява факторите, влияещи върху месодайната	18

продуктивност при зайците.	
3. Описва основните причинители на заразните болести при зайци, прави характеристиката на вируси, бактерии и гъби.	16
4. Описва анатомичното устройство и физиологичните особености на храносмилателната система при зайци.	16
5. Описва стопанското значение, посочва грижите през вегетацията, начините на прибиране и съхранение на люцерна.	16
6. Посочва машини за торене с минерални торове и описва начина им на действие.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 8: ПОРОДИ ЗАЙЦИ ЗА МЕСО И КОЖИ

Породи зайци за месо и кожи – представители, екстериор и стопански качества на породите. Контрол на живото тегло на зайци – периодичност и начини. Номериране на зайци. Състав и свойства на почвата. Недоимъчни болести при зайците. Култиватори за слята обработка – работни органи и действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Максимален брой точки
1. Посочва породи зайци за месо и кожи, описва екстериора и стопански качества на породите.	18
2. Описва периодичността и начините за контролиране на живото тегло на зайците.	18
3. Посочва използваните средства и начините на номериране на зайци.	16
4. Описва състава и посочва свойствата на почвата.	16
5. Назовава недоимъчните болести, описва клиничната картина и причини за възникването им.	16
6. Посочва видовете култиватори за слята обработка и начина на действие.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 9: ПОРОДИ ЗАЙЦИ ЗА КОЖИ И ПУХ

Породи зайци за кожи и пух – представители, екстериор и стопански качества на породата. Вълнодайност и влияещи фактори. Профилактични мероприятия и мерки за борба със заразните болести по зайците. Сеитбообръщения – определение, начини на извършване и значение. Устройство на кожа и кожни образувания. Култиватор за междуредова обработка – устройство и действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	Максимален брой точки
1. Посочва породи зайци за кожи и пух, описва екстериора и стопанските им качества.	18
2. Описва вълнодайността и посочва влияещите ѝ фактори.	18
3. Описва профилактичните мероприятия и посочва мерките за борба със заразните болести по зайците.	16
4. Дава определение за сеитбообръщение, описва начина на извършване и посочва значението му.	16
5. Описва анатомичното устройство на кожата и посочва видовете кожни образувания и тяхното предназначение.	16
6. Описва устройството на култиватор за междуредова обработка и посочва начина на действие.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 10: ХРАНЕНЕ И ОТГЛЕЖДАНЕ НА МЪЖКИ ЗАЙЦИ ЗА РАЗПЛОД

Особености при хранене - основни фуражи и добавки на мъжки зайци за разплод. Нормирано хранене - норма и дажба. Жизнени параметри за отглеждане на мъжки зайци за разплод. Болести причинени от грешки при храненето на зайци. Зърнени житни фуражи – видове, стопанско значение и съхранение. Редосеялка – работни органи, устройство и действие .

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Максимален брой точки
1. Описва особеностите при хранене на мъжки зайци за разплод и посочва основните фуражи и добавки за мъжки зайци за разплод.	18
2. Дава определение за норма и дажба и обяснява значението на нормираното хранене.	18
3. Посочва жизнените параметри за отглеждане на мъжки зайци за разплод.	16
4. Посочва болести, причинени от грешки при храненето на зайци, описва проявените признаци и набелязва мерки за предотвратяването им.	16
5. Посочва зърнените житни фуражи, описва стопанското им значение и начина на съхранение.	16
6. Описва устройството на редосеялка, посочва работните органи и начина на действие.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 11: УГОЯВАНЕ НА ЗАЙЦИ ЗА МЕСО

Угояване на зайци за месо - основни фуражи, добавки и количества необходими за изхранването им. Режим на хранене и видове смески за зайци. Храносмилателна система при зайците – физиологични особености и връзката с изхранването им. Определяне пола на малки зайчета при отбиване. Овес – стопанско значение и агротехника. Машины за балиране на груби фуражи – устройство и действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11	Максимален брой точки
1. Посочва основните фуражи и добавки при угояване на зайци за месо и необходимите количества за изхранването им.	18
2. Обяснява режима на хранене и видовете смески за угояване на зайци.	18
3. Описва физиологични особености на храносмилателната система при зайци и връзката с изхранването им.	16
4. Описва особеностите при определяне на пола на зайчетата при отбиване.	16
5. Обяснява стопанското значение на овеса и посочва агротехническите изисквания при отглеждането му.	16
6. Посочва машини за балиране на груби фуражи и описва общо устройство и начина на действие.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 13: ХРАНЕНЕ НА БРЕМЕННО И КЪРМЕЩИ ЗАЙКИНИ

Хранене на бременни зайкини - основни фуражи, добавки и необходими количества за изхранването им. Хранене на кърмещи зайкини - основни фуражи, добавки и количества необходими за изхранването им. Млечна жлеза – анатомичен строеж и функция. Ветеринарно-санитарни мерки при експлоатация на зайцеферма. Едногодишни зърнено-бобови фуражи-видове, стопанско значение и съхранение. Центробежен тороразпръсквач - устройство и действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12	Максимален брой точки
1. Посочва основните фуражи и добавки при хранене на бременни зайкини и необходимите количества за изхранването им.	18
2. Посочва основните фуражи и добавки при хранене на кърмещи зайкини и необходимите количества за изхранването им.	18
3. Описва анатомичното устройство и функцията на млечната жлеза.	16

4. Описва ветеринарно-санитарни мерки при експлоатация на зайцеферма.	16
5. Назовава едногодишните зърнено-бобови фуражи и описва тяхното стопанско значение и начин на съхранение.	16
6. Описва устройство и посочва начина на действие на центробежен тороразпръсквач.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 13: ХРАНЕНЕ И ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЗАЙЧЕТА - БОЗАЙНИЦИ

Хранене на зайчета-бозайници. Жизнени параметри за отглеждане на зайчета до отбиването. Отбиване на зайчета – начини и възраст. Значение на коластрата и млечен период при зайците. Едногодишни житни фуражни растения – видове, стопанско значение и съхранение. Хранилки и поилки в зайцевъдството – устройство и действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 13	Максимален брой точки
1. Обяснява особеностите и режима на хранене на зайчета-бозайници.	18
2. Посочва жизнените параметри за отглеждане на зайчета до отбиването им.	18
3. Описва начините за отбиване на зайчета и посочва възрастта на отбиване на зайчетата.	16
4. Обяснява ролята на коластрата за развитието на зайчетата и посочва продължителността на млечен период при зайчетата.	16
5. Посочва едногодишните житни фуражи и описва тяхното стопанско значение и начина на съхранение.	16
6. Описва устройството и посочва начина на действие на хранилки и поилки в зайцевъдството.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 14: ХРАНЕНЕ И ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЖЕНСКИ ЗАЙЦИ ЗА РАЗПЛОД

Хранене на женски зайци за разплод – основни фуражи и добавки и необходими количества за изхранването им. Жизнени параметри за отглеждане на женски зайци за разплод. Избор на женски зайци за разплод. Маркиране на зайците – начини и средства. Полова, стопанска и крайна на възраст за използване на зайците. Косачки – видове, устройство и действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14	Максимален брой точки
1. Посочва основни фуражи и добавки и необходими количества за изхранването на женски зайци за разплод.	18
2. Посочва жизнените параметри за отглеждане на женски зайци за разплод.	18
3. Посочва показателите, по които се избират женски зайци за разплод.	16
4. Описва начините и средства на маркиране на зайците.	16
5. Дава определение за полова, стопанска и крайна възраст на използване на зайците и посочва времето и признаците на възникването.	16
6. Описва видовете и устройството на косачки и посочва начина им на действие.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 15: ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЗАЙЦИ ЗА УГОЯВАНЕ

Жизнени параметри при отглеждане на зайци за угояване. Оборудване на сгради за зайци за угояване. Контрол на прираста при зайците. Основни патологични процеси. Ечемик – стопанско значение и агротехника. Съоръжения за почистване на тора – устройство и начин на действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15	Максимален брой точки
1. Посочва жизнените параметри при отглеждане на зайци за угояване.	18
2. Посочва оборудването на сгради за зайци за угояване.	16
3. Описва възраст и начина на контрол на средно дневен прираст.	18
4. Описва основните патологични процеси.	16
5. Описва стопанското значение на ечемика и агротехническите изисквания при отглеждането му.	16
6. Описва устройство на съоръжения за почистване на тора и посочва начина на действие.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 16: ОРГАНИЗАЦИЯ НА ВЪЗПРОИЗВОДСТВОТО В ЗАЙЦЕФЕРМА

Женска полова система – анатомично устройство и физиологични особености. Полов режим. Техника на покриване и бременност. Използване на мъжки и женски зайци за разплод. Болести на полова система – причини и профилактика. Повърхностна обработка на почвата.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Максимален брой точки
1. Описва анатомичното устройство и физиологичните особености на женска полова система при зайкини.	18
2. Описва същността на половия режим и посочва броя скачки на ден.	16
3. Обяснява начините на осеменяване при зайци, описва особеностите при заплождане на зайците и посочва продължителността на бременност при зайкини.	18
4. Посочва продължителността на използване на мъжки и женски зайци за разплод.	16
5. Назовава болестите на половата система при зайците и описва причините за възникването им и начините на профилактика.	16
6. Описва процесите необходими за повърхностна обработка на почвата.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 17: КОЖА И ВЪЛНА И ПЪРВИЧНАТА ИМ ОБРАБОТКА

Вълна - видове влакна и морфологично устройство. Смяна на космената покривка (линеене). Начини за снемане на вълната и хуманно отношение. Кожа – дране, обработка и съхранение. Зоонози – същност и разпространение на зоонозите. Машини за садене – видове, устройство и действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17	Максимален брой точки
1. Назовава видовете влакна и описва морфологичния строеж на влакното.	18
2. Познава закономерностите за смяна на космената покривка и отразяване на състоянието и качеството ѝ.	18
3. Обяснява начините на снемане на вълна – стригане, ресане и скубане и описва хуманното отношение и фиксиране при извършването им.	16
4. Описва последователността на процеса дране на кожи, посочва факторите влияещи върху качеството на кожата и обяснява процеса на обработка и съхранение на заешките кожи.	16
5. Описва същността на зоонозите и начините на разпространение.	16
6. Описва устройство на машини за садене и посочва видовете и начина им на действие.	16
Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 18: МЕРКИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ЛИЧНА ПРОФИЛАКТИКА ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЗИНФЕКЦИЯ, ДЕЗИНСЕКЦИЯ И ДЕРАТИЗАЦИЯ

Дефиниция на мероприятията дезинфекция, дезинсекция и дератизация. Правила за лична безопасност и приготвяне и поставяне на примамки за дератизация. Правила за работа с дезинфекционни, дезинсекционни и дератизационни средства и правила след работа с тях. Пшеница – стопанско значение, агротехника, прибиране и съхраняване на продукцията. Болест – същност на понятието и начини на протичане на болестите. Брани – видове, устройство и действие.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18	Максимален брой точки
1. Дефинира мероприятията дезинфекция, дезинсекция и дератизация.	16
2. Познава правилата за лична безопасност и правилата за приготвяне и поставяне на примамки за дератизация.	18
3. Познава правилата при работа и след работа с дезинфекционни, дезинсекционни и дератизационни средства.	18
4. Пшеница – описва стопанско значение, агротехнически изисквания при прибиране и съхраняване на продукцията.	16
5. Дефинира понятието „болест“ и описва начините на протичане на болестите.	16
6. Описва видове, устройство и действие на брани.	16
Общ брой точки:	100

IV. УКАЗАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ЗАДАНИЯ

Индивидуалното задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване трите имена на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, крайния срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита част по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно индивидуално практическо задание № 1:

Екстериорна преценка на зайци чрез телесни измервания.

1. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

- Спазва изискванията за ЗБУТ и хуманно отношение към зайците;
- Знае целта на екстериорните телесни измервания;
- Спазва условията за правилно измерване на зайци;
- Подготвя уредите за екстериорни телесни измервания;
- Спазва правилата за правилно и точно измерване;
- Извършва видовете екстериорни телесни измервания на зайци.

2. Критерии за оценяване:

За всяко индивидуално задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

Пример:

<i>Критерии и показатели за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>	<i>Тежест</i>
1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда		да/не
<i>1.1. Избира и използва правилно лични предпазни средства</i> <i>1.2. Правилно и по безопасен начин използва предметите и средствата на труда</i> <i>1.3. Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, дефинира и спазва предписания за своевременна реакция</i> <i>Забележка: Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i>		

2. Ефективна организация на работното място		5
2.1. Подреденост на инструменти, пособия и материали, осигуряваща удобство и точно спазване на технологията	2	
2.2. Целесъобразна употреба на материалите	2	
2.3. Работа с равномерен темп за определено време	1	
3. Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията		5
3.1. Обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица	3	
3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства)	2	
4. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание		20
4.1. Преценява типа и вида на необходимите материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10	
4.2. Правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали, детайли и инструменти	10	
5. Спазване на технологичната последователност на операциите според практическото изпитно задание		20
5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10	
5.2. Спазва технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10	
6. Качество на изпълнението на индивидуалното практическо задание		50
6.1. Всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология	20	
6.2. Крайното изделие съответства на зададените технически параметри	20	
6.3. Изпълнява задачата в поставения срок	10	
Общ брой точки:		100

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на втора степен на професионална квалификация по специалността код **6210502** „Зайцевъдство“, професия код **621050** „Животновъд“ е в точки, както следва:

- част по теория на професията - максимално 100 точки;
- част по практика на професията - максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение - 40 процента частта по теория на професията и 60 процента частта по практика на професията от общия брой точки.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,4 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,6 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки \times 0,06.

Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Дамянова, Н. Григоров, И. Зайцевъдство и дивечовъдство. Земиздат, София, 1992.
2. Дамянова, Н. Дербанов, А. Джамбазов, П. Йовчев, Е. Практически съвети за зайцевъди. Земиздат, С., 1985.
3. Дамянова, Н., Григоров, И. Ръководство за упражнение по зайцевъдство и дивечовъдство. Земиздат, С., 1985.
4. Проф. Андреев и кол. Отглеждане на селскостопански животни. Дионис, С., 1993.
5. Проф. Андреев и кол. Животновъдство. Дионис, С., 1993.
6. Величков, В. и кол. Частно животновъдство, Земиздат, София, 1987.
7. Кайтазов. Г., Диваров, И., Ганчовски, И. Общо животновъдство, Земиздат, София, 1988.
8. Тодоров, Н. Приложно хранене на селскостопанските животни, ИФО Дизайн, 2016.
9. Препоръки за хуманно отношение към животните, МЗХ, 2005.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Нели Шаркова – ПГСС „Земя“, гр. Провадия
2. Пенка Канова – ПГСС „Ангел Кънчев“, гр. Русе

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА
НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА**

ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

**по професия код 621050 „Животновъд“
специалност код 6210506 „Зайцевъдство“**

Индивидуално практическо задание №

На ученика/обучавания

(трите имена на ученика/обучавания)

от клас/курс, начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:

1. Да се

(вписва се темата на практическото задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

в) Примерно указание за разработване на писмен тест

- **примерно указание за работа за учениците/курсистите и примерни тестови задачи с еталон за оценяване и ключ на верните отговори**

Указание за работа

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа ... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен ъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за усвояване и контрол за придобиване на втора степен на професионална квалификация по професия код 621050 „Животновъд“, специалност код 6210506 „Зайцевъдство“.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак X, а за другите типове задачи начина на отговор е описан в задачата.

При отбелязване на отговор, който искате да промените, оградете в кръгче грешното отбелязване и се подпишете пред него.

Някои задачи изискват не само познаване на учебното съдържание, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите преди да посочите някой отговор.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е с продължителност астрономически часа.

ЖЕЛАЕМ ВИ УСПЕХ !

- **разработване на тест**

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

1. Таксономия на Блум – равнища и примерни глаголи

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание 0 - 2 точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II.	Извличане на съществен смисъл от	Преобразува, различава,

Разбиране 0 - 4 точки	изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране.	обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 - 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва

2. Примерна матрица на писмен тест по изпитна тема №

Разработва се от комисията за подготовка и оценяване на изпита - част по теория на професията, като към таблицата за критерии за оценка по всяка тема се разписват графи 3, 4 и 5

Критерии за оценяване на изпитна тема №	Максимален Брой точки	Брой тестови задачи по равнища		
		I	II	III
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1. Посочва произхода и обяснява начина на одомашняване на зайци.	16	3	1	1
2. Обяснява биологичните и стопанските особености на зайците.	18	1	1	2
3. Посочва зоохигиенните изисквания към помещения за зайци.	16	1	2	1
4. Описва профилактичните мероприятия, които се провеждат във фермата и обяснява необходимостта от тях.	16	1	2	1
5. Описва факторите на външната среда, предпоставка за възникване и развитие на болести.	16	1	2	1
6. Описва предназначението, видовете и устройството на основните и спомагателните органи на лемежни плугове.	18	2	2	1
Общ брой задачи:		9	10	7
• Общ брой точки:	100	18	40	42
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:				
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ 				

2. Препоръчителни тестови въпроси и задачи според типа на отговора:

• **1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор;**

- Въпроси и задачи за свободно съчинение;
- Въпроси и задачи за тълкуване;

• **2-ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор);**

- Въпроси и задачи за допълване на дума, или фраза или елемент от чертеж/схема;
- Въпроси и задачи за заместване;

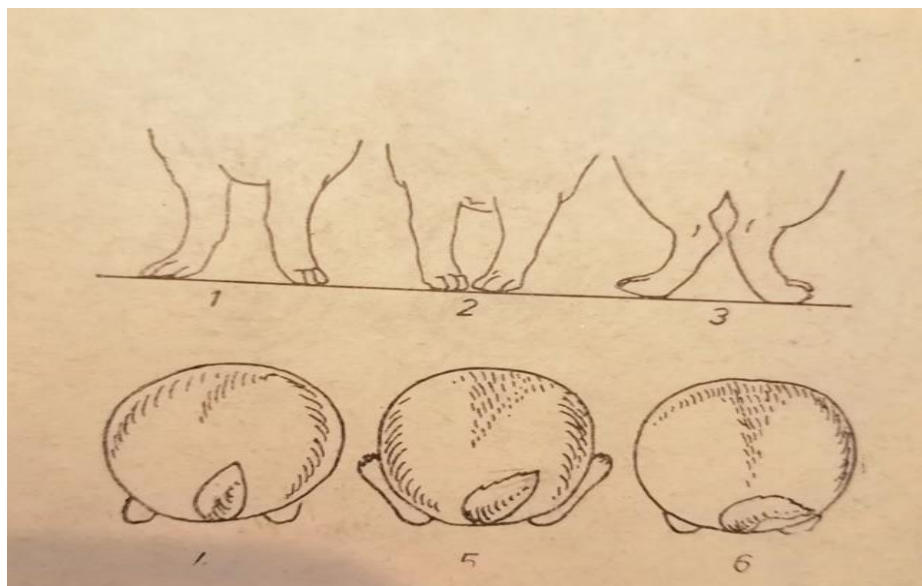
• **3-та група: въпроси и задачи с избран отговор**

- Задачи с един или повече верни отговори;
- Въпроси за избор между вярно и грешно.

4. Примерни тестови задачи

4.1. Примерна тестова задача от равнище „Знание“

Попълнете пропуснатите видове постановка на крайници при зайци от фигурата:

1.....

2 . саблистос;

3. сближеност на скакателните стави;

4.....

5. Неpravилно;

6. Тясна;

Еталон на верния отговор и ключ за оценяване:

макс. 2 т.

1. – х- образна – 1 точка;

4 - нормална постановка на задните крайници – 1 точка;

4.2. Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“

Попълнете таблицата за всяка част от тялото, екстериорната характеристика на желания тип зайци за месо:

Части на тялото	Екстериорна характеристика на желания тип зайци за месо
1. Глава	
2. Гърди	
3. Гръб	
4. Кръстно-поясна част	
5. Крупа	
6. Крайници	
7. Оцветяване на косяма	
8. Месни форми	

Еталон на верния отговор:

Макс.4

Части на тялото	Екстериорна характеристика на желания тип зайци за месо
1. Глава	Пропорционална, закръглена при мъжките, по удължена при

	женските; уши типични за порода;
2. Гърди	Широки и дълбоки
3. Гръб	Широк, прав
4. Кръстно-поясна част	Широка и дълга
5. Крупа	Широка и закръглена
6. Крайници	Здрави, силни с добра окосменост на стъпалото с нормална постановка
7. Оцветяване на косяма	Типично за дадената порода
8. Месни форми	Добре изразени месни форми

Ключ за оценяване:

Отговор;

Всеки верен отговор се оценява с 0,5 точки.

4.3. Примерна тестова задача от равнище „Приложение“:

При избор на мъжки и женски зайци за разплод млечните жлези трябва да са:

1. При женските зайци не по – малко от три двойки равномерно разположени и добре развити цицки. На мъжките зайци не се преценяват млечните жлези;
2. При женските зайци не по – малко от четири двойки равномерно разположени и добре развити цицки. На мъжките зайци също се преценява млечната жлеза.
3. При женските зайци не по - малко от пет двойки, допускаме неравномерно разположени и недоразвити цицки. Мъжките зайци не се преценяват по млечни жлези.
4. При женските зайци не по – малко от четири двойки равномерно разположени и добре развити цицки. Мъжките зайци не се преценяват по млечни жлези.

Еталон на верния отговор :2

Ключ за оценяване:

макс. 6 т.

Отговор 2 – 6 точки

При посочени повече от един отговор нула точки.

Всички останали отговори нула точки.

